

54 Woonstraat

Een auto en een boom voor de deur.

De boom voor de deur maakt meestal geen deel uit van de hoofdstructuur van de stad. Toch zijn dit soort bomen voor stadsmensen van grote betekenis. Vanuit de huiskamer zie je de seizoenen voorbij trekken. Bovendien wordt zelfs de meest exotische cultivar nog steeds gezien als een stukje natuur. Vogels vinden er vaak een rustplek of zelfs voedsel en nestgelegenheid. In de zomer geven bomen verkoeling. Nieuwsgierige blikken van de overburen worden op een vriendelijke manier tegengehouden.

Er is niet veel ruimte voor bomen in woonstraten, want er moet geparkeerd, gewandeld en gefietst worden. De straatprofielen zijn vaak smal. De groenvoorzieningen worden steeds meer geconcentreerd in de vorm van stadsparken. Op maaiveldniveau blijft in de woonstraat niet veel ruimte over voor groen. Door de parkeerplaatsen en trottoirs te funderen met bomenzand kunnen er toch gezonde bomen groeien. Het bomenzand voorziet de bomen van vocht, voedsel en ruimte om te wortelen.

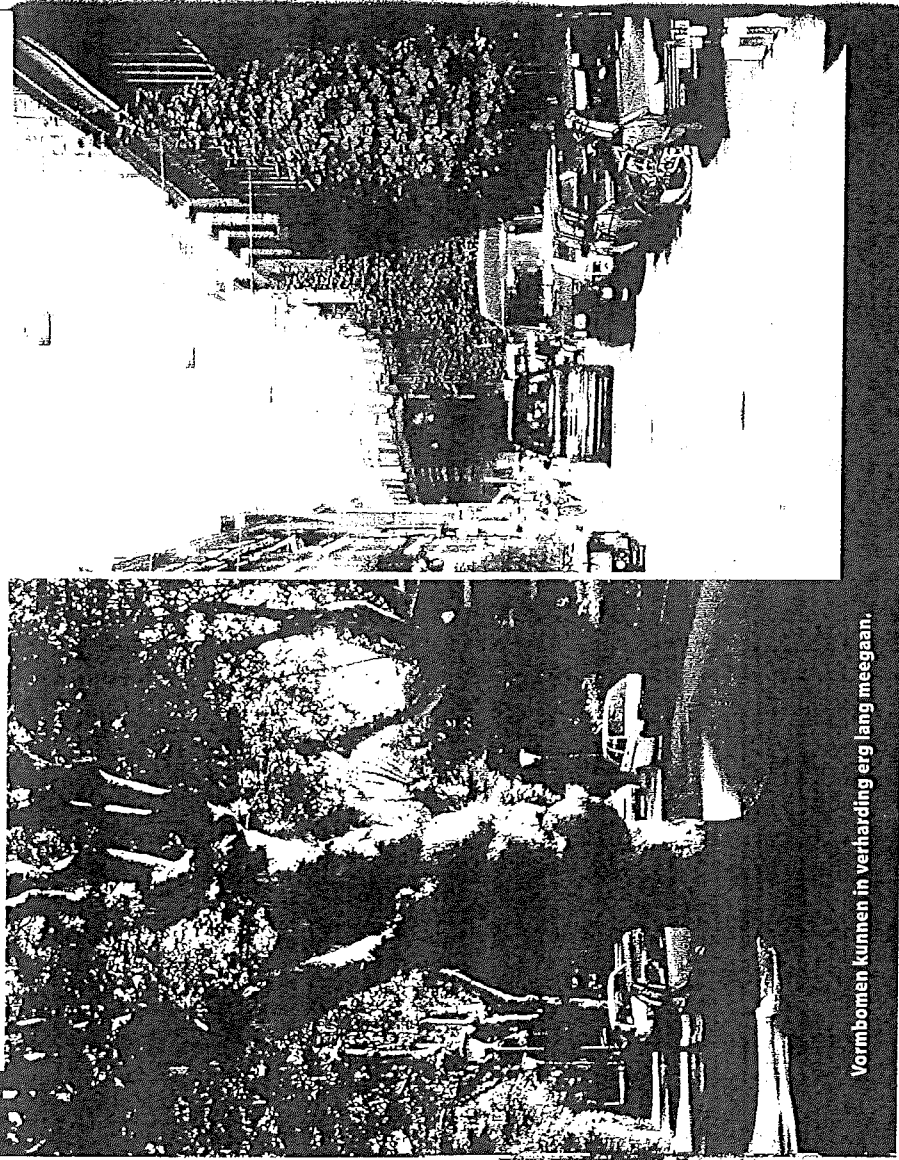
Omdat de boomwortels niet beschermd zijn tegen graafwerkzaamheden, zijn bomen met vlezige wortels af te raden. Vlezige wortels scheuren in bij beschadiging, met als gevolg vaak een parasitaire schimmelaantasting. In Amsterdam zijn complete straatbeplantingen van Ginkgo en Liquidambar om deze reden uitgevallen.

De boom voor de deur wordt pas echt gewaardeerd wanneer deze geen overlast bezorgt als drup op auto's, overmatige vruchtdracht met als gevolg vlekken in de vloerbedekking of een wespenplaag. Al deze kortstondige ongemakken kunnen een reden zijn om de boom te kappen. Een goede boomselectie kan overlast voorkomen.

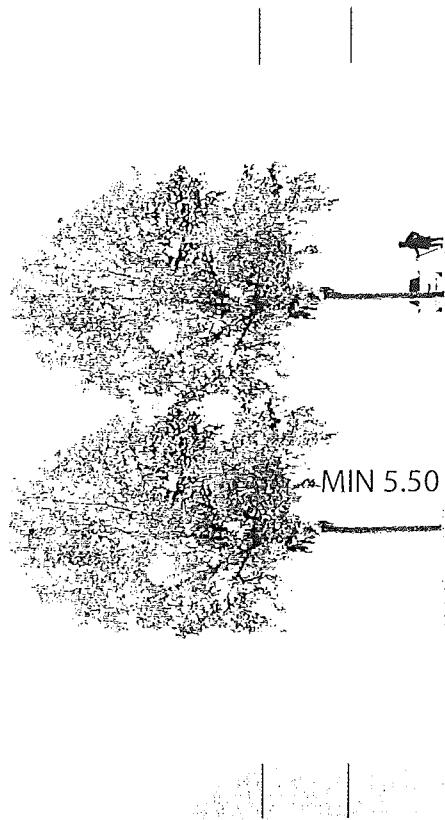
In woonstraten moet snel een acceptabel beeld bereikt worden. Bloei en herfstkleur worden zeer gewaardeerd. Veel 3e grootte bomen voldoen hier uitstekend. Deze worden echter niet veel ouder dan 30 jaar.

Woonstraat

5-4

Vormbomen kunnen in verharding erg lang meegaan.

privé

stoep

parkeerstrook

rijbaan

parkeerstrook

stoep

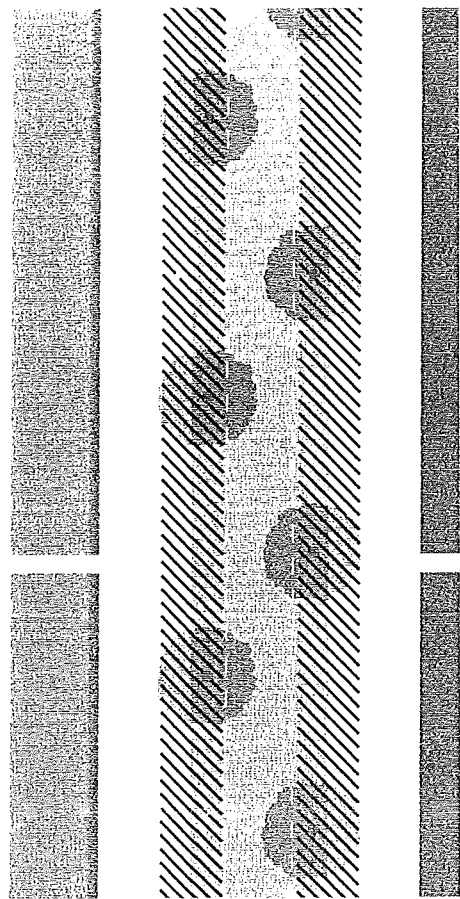
privé

bomenzand dikte 80 cm

wegcunet dikte 80 cm

bestaande grond

GHG

Naam								
	<p>Catalpa bignonioides Deze hoog bejaarde Catalpa staat in de Hortus Botanicus van Amsterdam. De boom wordt vertroeteld om hem zo lang mogelijk te kunnen behouden. Voor een Catalpa is de leeftijd van 100 jaar uitzonderlijk hoog.</p>	<p>Quercus robur Inlandse eik in het Wilhelminapark in Apeldoorn.</p>	<p>Aesculus hippocastanum 'Baumannii' De Postzegelboom tegenover Paleis Noordeinde in Den Haag is een aantal malen gerenoveerd. Rond 1940 bleek de wortelgroei beperkt te worden door een kelderfundering. Om de boom te behouden is deze deels weggebikt.</p>	<p>Populus x canescens In deze voedselrijke berm langs de rondweg in Sneek staan deze abelen op hun plaats. Ze groeien hard en hebben voldoende ruimte om met hun oppervlakkige wortels houvast krijgen.</p>	<p>Robinia pseudoacacia 'Appalachia' De acacia's op het Leyenplein in Apeldoorn staan in een ruime groeiplaats, ingericht met boomkratten.</p>	<p>Tillia x europaea De Valentijnslinde in Apeldoorn heeft een boomspegel met een doorsnede van 8 meter. Daarnaast is de groeiplaats onder de verharding uitgebreid met bomenzand. Een irrigatiesysteem zorgt voor voldoende water.</p>	<p>Ulmus x hollandica cv Iepen zijn karakteristiek voor de Amsterdamse binnenstad. Deze 'hollandica's' worden na reconstructie teruggeplaatst op de kade waar een ruime groeiplaats ingericht zal worden met onder andere bomengranulaat.</p>	<p>Tilia tomentosa 'Brabant' Deze zilverlinden zijn rond 1992 geplant in de wijk Veenendaal-West. De middenberm is zelfs te klein om stabiliteit te geven. In deze groeiplaats (een laagje zwarte grond van 30cm met daaronder het wegcunet) zullen de bomen in het midden niet veel groter worden.</p>
Hoogte x breedte	10 x 5	20 x 6	16 x 13	20 x 12	15 x 10	20 x 14	15 x 10	25 x 15
Bodem	Zeer kwetsbare wortels	Voedselrijk, doorlatend	Doorlatend	Weinig eisend, oppervlakkig wortelgestel	Wortelt oppervlakkig arme grond	Goed doorlatend	Goed doorlatend	Droogtegevoelig, niet op natte gronden
Bijzonderheden	Snel verouderend	Zeer duurzaam	Vroegtijdig beginnen met opkronen. Geen vruchten	Snelle groeier	Minder windgevoelig dan de soort	Duurzame boom Last van drup	Bewezen stadsboom	Niet druppelende linde
Toepasbaarheid in verhardingen	-	-	-	-	+	+	+	+
Aanplanten	x	x						

Levensduur in jaren	15						30						60						90						120															
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20	
Boom 1e grootte > 18 m	Hangwater		nvt		30		60		90		120		150		180		210		240		270		300		330		360		390		420		450		480		510			
Boom 2e grootte 10-18 m	Hangwater		8		16		30		40		60		80		120		160		240		320		480		640		960		1280		1920		2560		3200		3840		4480	
Boom 3e grootte > 10 m	Hangwater		5		10		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15	
	Grondwater		nvt		15		30		45		60		90		120		150		180		240		300		360		420		480		540		600		660		720		780	
	Grondwater		4		8		15		20		30		40		60		80		120		160		240		320		480		640		960		1280		1920		2560		3200	
	Grondwater		3		5		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8		8	

De grootte van de boom en de gewenste levensduur is bepalend voor de ruimte die in het ontwerp moet worden gereserveerd. Per boomgrootte is hier een indicatie geven van het volume dat voor de groeiplaats gereserveerd moet worden. Wanneer het grondwater direct opneembaar is voor de wortels (grondwaterprofiel) is slechts de helft van het groeiplaatsvolume nodig ten opzichte van een situatie met een hangwaterprofiel. Dit geldt ook wanneer de bomen op een andere wijze van voldoende water worden voorzien.

Naam	Hoogte	Stamomvang	Soort	Bijzonderheden	Beplantingsmethode	Beplantingsafstand	Beplantingsdiepte
 Fagus sylvatica Dankzij de standplaats in een particuliere tuin in het stadscentrum van Amersfoort is deze boom volledig uitgegroeid.	20 x 18	14 x 12	Goed doorlatend	Gevoelig voor zonnebrand	—	x	
 Sophora japonica De honingbomen op de Turfmarkt in Den Haag staan in een groeiplaats ingericht met wortelbunkers. Twee jaar na aanplant zijn deze bomen al flink gegroeid.	8 x 6	14 x 12	Zeer doorlatende vochtige en voedzame bodem	Grote aantrekkingskracht op bijen	—	x	
 Acer campestre 'Elsrijk' Op grote hoogte staat deze veldesdoorn, bovenop de beeldmerktoren van Hogeschool Larenstein. De zonnecollectoren op de toren leveren de energie voor het oppompen van het benodigde water.	20 x 18	14 x 12	Voedseirijk en doorlatend	Verdraagt strooizout en uitlaatgassen	—	x	
 Platanus x acerifolia Deze platanen in het centrum van Pijnacker stonden in het oude straatprofiel. Bij de herinrichting in 2001 zijn ze teruggelaaist na een korte tussenstop in een depot. Een drupsysteem onderin de kroon zorgt voor een regelmatige watergift.	20 x 18	14 x 12	Weinig eisend	Krachtige groeier, ernstige opdruk in gebrekkige groeiplaats	++		